

Warszawa, dn. 27.06.2023. r.

Sylwia Adach
Autor pracy

Streszczenie rozprawy doktorskiej nt.:

„Metody usprawniające system gospodarki odpadami w wysokogórskich parkach narodowych na przykładzie Tatrzańskiego Parku Narodowego w Polsce”

Najwyższą prawną formą ochrony zdefiniowaną przez Międzynarodową Unie Ochrony Przyrody (ang. International Union for Conservation of Nature, IUCN) udostępnioną do celów turystycznych są parki narodowe. Duże zainteresowanie współczesnego człowieka parkami narodowymi oraz panujący trend na propagowanie aktywnego spędzenia wolnego czasu przyczyniają się do dynamicznego rozwoju ruchu turystycznego na obszarach objętych ochroną.

W Europie jak i w Polsce, spośród wszystkich parków narodowych największej presji turystycznej poddawane są te o charakterze górskim. Na ich obszarach ilość turystów nieustannie i dynamicznie wzrasta. Duże natężenie ruchu turystycznego powoduje niszczenie flory i gleby na szlakach oraz w ich pobliżu, jest przyczyną nadmiernego hałasu oraz zanieczyszczenia powietrza. Obecność człowieka na obszarach chronionych pociąga za sobą duże problemy z gospodarką odpadami, o różnej skali intensywności i zasięgu przestrzennego. W górskich parkach narodowych ilości odpadów są determinowane zarówno przez rodzaj uprawianej turystyki, kultury turystów, jak również stan infrastruktury do gromadzenia odpadów. Specyficzna topografia terenów górskich utrudnia gospodarowanie odpadami, a w szczególności ich gromadzenie i usuwanie.

W pracy doktorskiej omówiono problem odpadów i gospodarki nimi w ujęciu ogólnym (alpejskie wysokogórskie parki narodowe zlokalizowane w Europie – skala makro, górskie parki narodowe położone w Polsce – skala mezo) oraz szczegółowym (Tatrzański Park Narodowy – Polska – skala mikro).

W badaniach dotyczących alpejskich parków narodowych omówiono parametry charakteryzujące ruch turystyczny. Przedstawiono problem odpadów na szlakach turystycznych w parkach oraz omówiono systemy gospodarki odpadami. Otrzymane wyniki badań posłużyły do opracowania modeli gospodarki odpadami usprawniających funkcjonujące systemy. Na podstawie przeprowadzonych badań w górskich parkach narodowych w Polsce określono wpływ natężenia ruchu turystycznego oraz pojemności turystycznej na stan środowiska oraz omówiono systemy gospodarki odpadami w parkach narodowych. Na podstawie badań prowadzonych w Tatrzańskim Parku Narodowym zaproponowano prototyp aplikacji dla poprawy i usprawnienia systemu gospodarki odpadami.

Słowa kluczowe: gospodarka odpadami, odpady, parki narodowe.

..... Adach Sylwia

Podpis Doktoranta